

Secondary School Teachers' Problems Encountered In the 4+4 +4 Intermittent Compulsory Education System (Elazığ Case)¹

Birsel AYBEK²

Serkan ASLAN³

ABSTRACT: The purpose of this study is to determine the problems encountered by the secondary school teachers in the 4 +4 +4 intermittent compulsory education system and their proposals for solutions which they have developed based on the problems. 36 Secondary School Teachers have attended the research. The data were collected by using an open - ended questionnaire in the research. A phenomenology design which is one of the qualitative research designs was used. Content analysis was used for the analysis of the data. As a result of the research; the majority of the teachers have stated that they have negative thoughts on the 4 +4 +4 intermittent compulsory education system, mostly; they have encountered problems with schools in the new education system. The majority of the teachers have stated that they have encountered problems due to lack of classrooms for elective courses started to be implemented by the 4 +4 +4 intermittent compulsory education system. Based on the evidence as a result of the research provided suggestions that are presented. Some of the suggestions were as follows; the new education system should be revised based on issues emerged in the research, necessary tools and materials should be provided to the schools by the General Directorate of Educational Technologies, elective courses which will develop students' higher-level thinking skills and creativity in accordance with their aptitude should be placed on programs and etc.

Key Words: Education system, compulsory education, 4 +4 +4 intermittent training.

SUMMARY

Purpose: The purpose of this study is to determine the problems encountered by the secondary school teachers in the 4 +4 +4 intermittent compulsory education system and their proposals for solutions which they have developed based on the problems.

Method: The qualitative research model and a phenomenology design which is one of the qualitative research designs was used. 36 secondary school content teachers constitute the study group of the research. In the study, *the criterion sampling method* which is one of the purposive sampling methods was used. Teachers' opinions were collected by using a questionnaire. In the questionnaire, there were five questions to determine participants' demographic data and there were five open-ended questions to determine their opinions on the 4 +4 +4 intermittent compulsory education system. The teachers' opinions were gathered in writing by applying the questionnaire prepared to the secondary school teachers which meet the criteria of the study. The research was conducted on dates between 18/11/2013 and 30/11/2013. Content analysis was used for the analysis of the data.

Findings: As a result of the research; the majority of the teachers stated that they have negative thoughts on the 4 +4 +4 intermittent compulsory education system, mostly, they have encountered problems with the schools in the new education system and they have developed solutions related to the problems which they have encountered related to the school. The majority of the teachers stated that they have encountered problems due to lack of classrooms for elective courses started to be implemented by the 4 +4 +4 intermittent compulsory education system and they have developed a proposal based on the problems.

Results: In terms of teachers' opinions on 4 +4 +4 intermittent compulsory education system; the majority of the teachers have stated that they have negative thought on 4 +4 +4 intermittent compulsory education system. The majority of the teachers evaluated forming new education system without taking the development characteristics of the students into account negatively. While the majority of the teachers have stated negative opinion about 4 +4 +4 intermittent compulsory education system, few teachers have stated positive opinions about the new education system. The majority of the teachers stating positive opinions evaluated intermittent education, increasing compulsory education to 12 years and increasing Secondary School education to four years positively. When the problems that the teachers have encountered in 4 +4 +4 intermittent compulsory education system were analyzed, it has emerged that the majority of the secondary school teachers have encountered problems related to 4 +4 +4 intermittent compulsory education system. Under this theme, the majority of teachers have stated that they have encountered problems due to lack of classrooms. In terms of teachers' proposals for solutions which they developed related to the problems they have encountered throughout the new system, it has emerged that the majority of the secondary school teachers developed proposals about schools related to 4 +4 +4 intermittent compulsory education system. Under the school theme, it has been observed that the majority of the teachers have developed proposals for building classrooms at the schools. For the problems that the teachers have encountered on elected courses started to be implemented by 4 +4 +4 intermittent compulsory education system, it has been concluded that the majority of the secondary school teachers encountered problems about the elected courses related to schools. Under this theme, the majority of the teachers have stated that they have encountered problems due to lack of classrooms. In terms of teachers' proposals for solutions that they have developed related to problems they have encountered on the elected courses implemented by 4 +4 +4 intermittent compulsory education system, it has been observed that the majority of the teachers had solutions to the problems. Under this theme, it has been observed that the majority of the teachers have offered to build extra classrooms at the schools.

¹ Part of this article was presented at the V. European Conference on Social and Behavioral Sciences 11-14/09/2014, Baltic Institute of Humanities, St. Petersburg.

² Assist.Prof.Dr. Cukurova University, Faculty of Education, Department of Educational Sciences, Adana/Turkey. baybek@hotmail.com

³ Ministry of National Education, Sarcan Primary School, Elazığ/Turkey. aslan.s1985@gmail.com

Ortaokul Öğretmenlerinin 4+4+4 Kesintili Zorunlu Eğitim Sistemine Yönelik Yaşadıkları Sorunlar (Elazığ İli Örneği)⁴

Birsel AYBEK⁵

Serkan ASLAN⁶

ÖZ: Bu çalışmanın amacı, ortaokullarda görev yapan öğretmenlerin 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile ilgili yaşamış oldukları sorunları ve sorunlara dayalı geliştirmiş oldukları çözüm önerilerini belirlemektir. Araştırmaya 36 ortaokul öğretmeni katılmıştır. Araştırmada veriler açık-uçlu sorulardan oluşan anket formu kullanılarak toplanmıştır. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden biri olan olgu bilim deseni kullanılmıştır. Verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda; öğretmenlerin çoğu 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile ilgili olumsuz düşüncelere sahip olduklarını, yeni eğitim sistemine yönelik daha çok okullarla ilgili sorunlarla karşılaştıklarını belirtmişlerdir. 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemiyle birlikte uygulanmaya başlanan seçmeli derslerde öğretmenlerin çoğu derslik yetersizliğinden dolayı sorun yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Araştırma sonucunda ortaya çıkan bulgulara dayalı olarak; yeni eğitim sistemi araştırmada ortaya çıkan sorunlara dayalı olarak gözden geçirilmeli, okullara Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından gerekli olan araç-gereçler temin edilmeli, öğrencilerin ilgi ve istidatları doğrultusunda ve üst düzey düşünme becerilerini, yaratıcılıklarını geliştirecek seçmeli dersler programa konulmalı gibi önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Eğitim sistemi, zorunlu eğitim, 4+4+4 kesintili eğitim.

GİRİŞ

Yirmi birinci yüzyılda bilimde, sanatta, ekonomide, teknolojiye ve toplumsal alanda büyük değişimler ve ilerlemeler olmuştur. Bu değişimlerin ve ilerlemelerin temel nedeni ise bilginin hızla gelişmesi ve yayılmasıdır. Bilginin bu denli hızla gelişmesi, ülkelerin tüm sistemlerini etkilemiş ve bu sistemlerde değişikliğe gidilmesini zorunlu duruma getirmiştir. Bu sistemlerden birisi de eğitimidir. Nitekim, bilginin bu denli hızla gelişip ilerlemesine bağlı olarak eğitimin amacı da değişmiştir.

Çağımızda eğitim kurumlarının amacı, bilimsel, teknolojik ve sosyal değişimlere ayak uydurabilen ve bilişsel, duyuşsal, bedensel ve sosyal yönlerden gelişmiş bireyler yetiştirmektir. Bu niteliklere sahip bireylerin yetiştirilmesi için birçok ülke eğitim sistemlerinde ve eğitim programlarında değişiklikler yapmaktadır. Ülkemizde bu bağlamda önce 2005-2006 eğitim-öğretim yılında ilköğretim programlarında, *yapılandırmacılık* yaklaşımını temele alarak değişiklikler yapılmış, 2012 yılında da eğitim sisteminde radikal değişikliğe gidilmiştir.

Ülkemizde, 1997-1998 eğitim-öğretim yılından bu yana uygulanmakta olan kesintisiz 8 yıllık zorunlu eğitim uygulaması yerini, 2012 yılında yapılan değişiklikle 4+4+4 adı verilen 12 yıllık kesintili eğitim sistemine bırakmıştır. Milli Eğitim Komisyonu, mevcut uygulamada 8 yıllık kesintisiz eğitimde öğrencilerin yaş grupları ve bireysel farklılıklarının dikkate alınmadığını, genç nüfusun bilgi toplumunun gerektirdiği bilgi ve becerilerle donatılmadığı diğer bir deyişle eğitimin işlevlerinin gerçekleştirilmediği, bu nedenle eğitim sisteminde yeni bir yapılanmaya gereksinim duyulduğunu belirtmiştir. Bu yeni yapılanmanın diğer bir deyişle eğitim reformunun amaçlarının; toplumun ortalama eğitim düzeyini yükseltmek ve eğitim sistemini bireylerin ilgi, ihtiyaç ve yeteneklerinin gerektirdiği yönlendirmeyi yapacak şekilde düzenlemek olduğu ifade edilmiştir (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2012). Bu kapsamda yasal düzenlemeler yapılmış ve 2012-2013 eğitim yılında 4+4+4 uygulamaya geçmiştir. Yeni düzenleme ile ilgili olarak üniversiteler, sivil toplum örgütleri, eğitim sendikaları, eğitimle ilgili dernekler ve çeşitli kurum-kuruluşlar görüşlerini bildirmişlerdir. 4+4+4 uygulamasının eğitim hakkına erişimi engellediği, okulöncesi eğitimin tüm çağ nüfusuna zorunlu olarak iletilmemesinin okullaşma süreçlerine hazırlık açısından alt sosyo-ekonomik düzeyden gelen çocuklar aleyhine eşitsizlik oluşturacağı, ilkökula başlama yaşının erkene alınmasının okulöncesi eğitim zorunlu kılınmadıkça sisteme ve çocuklara zarar vereceği, önerilen 4+4+4 modelinin ilk kademesi olan 4 yıllık eğitim kavramının hiçbir bilimsel temele dayanmadığı, ilköğretim ikinci kademededen sonra öğrencilerin açık öğretim ve evde eğitim gibi olanaklarla da öğretim görebilme önerisinin alt sosyo-ekonomik düzeyden gelen kız ve erkek çocuklarını okullaşma süreci dışına çıkaracağı, mesleki yönlendirmenin erkene alınmasının sakıncalı olduğu, ortaöğretimde de eğitim kalitesinin yükseltilmesi gerektiği, önerilen yeni sistemin mevcut öğretmen yetiştirme koşullarına uygun olmadığı, yaygın eğitimin örgün ortaöğretim kapsamında yer almasının temel eğitim ve zorunlu eğitim yaklaşımına uygun olmadığı, eğitime ayrılan mali kaynakların bu değişikliklere yetmeyeceği 4+4+4 eğitim

⁴Bu çalışmanın bir kısmı, V. European Conference on Social and Behavioral Sciences 11-14/09/2014, Baltic Institute of Humanities, St. Petersburg, Russia sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

⁵Yrd.Doç.Dr., Çukurova Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Adana/Türkiye, baybeyk@hotmail.com

⁶Milli Eğitim Bakanlığı, Sarıcan İlkokulu, Elazığ/Türkiye, aslan.s1985@gmail.com

sistemine yöneltilen eleştiriler arasında yer almaktadır (Güven, 2012; Kazu ve Eroğlu, 2012; URL 1; URL 2; URL 3; URL 4).

Alanyazın incelendiğinde, 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sisteminin hem olumlu hem de olumsuz yanlarının olduğu görülmüştür. Güven (2012) tarafından yapılan "*Eğitimde 4+4+4 ve Fatih Projesi Yasa Tasarısı = Reform mu?*" adlı çalışmada; yeni eğitim sistemi ve Fatih Projesi birçok açıdan değerlendirilmiştir. Araştırmada, 2012 yılı başında Türk eğitim sisteminde reform adı altında 8 yıllık zorunlu eğitim süresinin kısaltılarak dini okulların orta kısımlarının açılmasına yönelik olarak oluşturulması tasarlanan Eğitimde 4+4+4 Fatih Projesi başlıklı yasa tasarısı tarihsel ve sosyo-politik, bilimsel veriler ışığında ele alınıp incelenmiştir. Araştırma sonucunda, eğitimde yapılması planlanan bu düzenlemelerin eğitimsel gereksinim ve gerçeklerden çok kişisel tercihlere dayalı olarak gerçekleştiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca yeni eğitim sisteminin pek çok yönden eksiği olduğu tespit edilmiş ve yeni eğitim sistemine yönelik eleştirilerde bulunulmuştur.

Memişoğlu ve İsmetoğlu (2013) tarafından yapılan "*Zorunlu Eğitimde 4+4+4 Uygulamasına İlişkin Okul Yöneticilerinin Görüşleri*" adlı çalışmada, 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemine yönelik okul yöneticilerinin görüşleri incelenmiştir. Araştırma sonucunda, 4+4+4 uygulamasını olumlu, doğru, yararlı şeklinde değerlendiren yöneticiler, bazı eksiklikler ve yöntem yanlışlığına dikkat çekmişlerdir. Uygulamanın kesintili olmasını doğru, ancak bu kesintinin 5+3+4 olmasına ve okula başlama yaşınının 72 ay olması gerektiğine vurgu yapılmıştır. Uygulamayı olumsuz olarak değerlendiren katılımcılar; kişilerin farklı ilgi alanlarına göre eğitilmesinin doğru, ancak uygulamanın sadece İmam Hatip Liseleri ile sınırlandırılmış olmasının tarafsız bir eğitim-öğretim anlayışına gölge düşürdüğünü belirtmişlerdir.

Örs, Erdoğan ve Kipici (2013) tarafından yapılan "*Eğitim Yöneticileri Bakış Açısıyla 12 Yıllık Kesintili Zorunlu Eğitim Sistemi*" adlı çalışmada; ilkokula başlama yaşınının 72 aydan 60 aya çekilmesinin öğretmenlerle velileri karşı karşıya getirdiği, bu yaş grubu ile öğretme-öğrenme ortamında sorunlar yaşandığı, okul binalarının dönüşümleri ile ilgili sorunların olduğu, kırsal kesimde 12 yıllık zorunlu eğitime uyumda sorunlar yaşandığı; buna karşın ortaokulda uygulanmaya başlanan seçmeli derslerin öğrencileri ve velileri memnun ettiği, ilkokula ortaokulun ayrılmasının doğru olduğu yöneticiler tarafından belirtilmiştir.

Kazu ve Eroğlu (2012) tarafından yapılan "*Eğitim Fakültesi Öğretim Elemanlarının 12 Yıllık Zorunlu Eğitim Sistemine Yönelik Görüşlerinin Belirlenmesi*" adlı çalışmada, eğitim fakültesi öğretim elemanlarının 12 yıllık zorunlu eğitim sistemine yönelik görüşlerinin belirlendiği çalışmada, öğretim elemanları yeni eğitim sistemine yönelik; eğitim sisteminin yeterince tartışılmadan oluşturulduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca çalışmada, yeni eğitim sisteminin öğretim süresinin uzaması, eğitimde fırsat eşitliğini sağlaması, farklı eğitim düzeyindeki okulların ayrılması gibi avantajlarının olduğu; buna karşın okula başlama yaşınının düşürülmesi, okul öncesi eğitimin sekteye uğraması, meslek seçimi yaşınının küçük olması, kız öğrencilerinin eğitiminin aksaması gibi dezavantajlarının olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Külekçi (2013) tarafından yapılan "*4+4+4 Eğitim Sistemi Kapsamında Birleştirilmiş Sınıf Uygulamasına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi*" adlı çalışmada, 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sisteminin birleştirilmiş sınıflarda öğrenci sayısının azalmasına bağlı olarak az da olsa olumlu katkısı olduğu, ancak çoğunlukla okul yaşınının düşürülmesi, fiziki altyapının yetersiz olması, öğretmenlerin iş yükünü arttırması bakımından olumsuz yönde etkilediği sonucuna varılmıştır.

Ünal (2013) tarafından yapılan "*Sınıf Öğretmenlerinin 4+4+4 Uygulamasına Yönelik Görüşleri*" adlı çalışmada, sınıf öğretmenlerinin 4+4+4 uygulamasına yönelik görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmada, birinci sınıf öğretmenleri 4+4+4'ün hazırlık sürecinde Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan çalışmaların yeterli olmadığını, bilgi vermek amacıyla hazırlanan basılı ve görsel materyallerin ve eğitim içeriğinin yetersiz olduğunu, bilgi vermek amacıyla hazırlanan eğitimin zamanlamasının kendilerine uymadığını, fiziksel alt yapı hazırlanmadan uygulamaya geçildiğini ve öğretmenlerin görüşlerinin alınması gerektiğini belirtmişlerdir. Ayrıca öğretmenler 4+4+4'ün uygulamasında yapılan çalışmaları da yetersiz bulmuşlardır. Yetersiz buldukları konu başlıkları; 66 aylık çocukların yaşadıkları uyum sorunları, yeniden düzenlenen birinci sınıf programının çocukları okula alıştırmada, temel becerileri kazandırmada ve çocukların okulu sevmelerinde yetersiz olacağı kaygısı, öğretmenler için hazırlanan bilgilendirme eğitiminin amaca ulaşmaması ve özlük haklarında yaşadıkları sıkıntılar olarak sıralanmıştır.

Demir, Doğan ve Pınar (2013) tarafından yapılan "*4+4+4 Yeni Eğitim Sisteminin Yansımaları: Eğitim-Öğretim Sürecinin Branş Öğretmenlerinin Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi*" adlı çalışmada; öğretmenler tarafından beşinci sınıfta okutulan derslerin branş öğretmenleri tarafından verilmesi gerektiği, beşinci sınıflara uygulanan öğretim programlarının öğrencilerin seviyelerinin üzerinde olduğu, öğrencilerin anlamada sorun yaşadıkları belirtilmiştir. Öğretmenler yaşamış oldukları sorunlara dayalı olarak; günlük ders saatlerinin ve ünite sayılarının azaltılması, ünite içeriklerinin sadeleştirilmesi, etkinlik ağırlıklı bir program yapılması, programın bölgesel farklılıklara göre yapılandırılması, sınıf mevcutlarının düşürülmesi, konuların bir bütünlük içinde verilmesi, teknolojik araç ve gereçlerin ders ortamında sıklıkla kullanılması, yaşanan sorunlarla ilgili

rehber öğretmenlerden ve ilgili sınıfın öğretmeninden destek alınması, velilerin bilgilendirilmesi ve öğretmenlere hizmet içi eğitim verilmesi gibi öneriler getirmişlerdir.

Demir (2013) tarafından yapılan "Evulation of the New Education System by Social Studies Teachers" adlı araştırmada, sosyal bilgiler öğretmenlerinin yeni eğitim sistemi ile ilgili görüşleri incelenmiştir. Araştırma sonucunda sosyal bilgiler öğretmenleri, yeni eğitim sistemi ile farklı modeller önermişlerdir. Sosyal bilgiler öğretmenleri, beşinci sınıf derslerine girdiklerinde öğrencilerin seviyelerine inmede ve beşinci sınıf öğretim programını anlama konusunda sorunlar yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Alanyazın tarandığında, 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemine yönelik yeterince çalışma yapılmadığı anlaşılmıştır. 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile ilgili çalışmalar incelendiğinde bu uygulamaya yönelik birçok sorunun olduğu görülmüştür. Buradan hareketle ortaokul öğretmenlerinin yeni eğitim sistemi ile ilgili yaşamış oldukları sorunların tespit edilmesi ve bu sorunlara yönelik geliştirecekleri çözüm önerilerinin belirlenmesi araştırmaya değer bir konu olarak düşünülmüştür. İlgili alanyazın incelendiğinde, yeni eğitim sistemi ile ilgili olarak ortaokul öğretmenlerinin yaşamış oldukları sorunları ve çözüm önerilerini belirlemeye yönelik herhangi bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle, ortaokul öğretmenlerinin 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile ilgili yaşamış oldukları sorunların tespit edilmesi ve bu sorunlara yönelik geliştirdikleri çözüm önerilerinin belirlenmesinin yararlı olacağı düşünülmüştür.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, ortaokullarda görev yapan öğretmenlerin 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile ilgili yaşamış oldukları sorunları ve sorunlara dayalı geliştirmiş oldukları çözüm önerilerini belirlemektir. Bu amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Öğretmenler, 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi hakkında ne düşünmektedirler?
2. Öğretmenler, 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile ilgili hangi sorunlarla karşılaşmaktadırlar?
3. Öğretmenlerin, 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile ilgili karşılaşılan sorunlara yönelik çözüm önerileri nelerdir?
4. Öğretmenler, 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile birlikte uygulanmaya başlanan seçmeli dersler ile ilgili karşılaşmış oldukları sorunlar nelerdir?
5. Öğretmenlerin, seçmeli dersler ile ilgili karşılaşmış oldukları sorunlara yönelik geliştirmiş oldukları çözüm önerileri nelerdir?

YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde; araştırmanın modeli, katılımcılar, veri toplama aracının hazırlanması, uygulanması ve toplanması, verilerin analizi ile ilgili bilgilere yer verilmiştir. Araştırma süreci Şekil 1'de gösterilmiştir.

Şekil 1. Araştırma Süreci

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada, ortaokullarda görev yapan öğretmenlerin 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile ilgili yaşamış oldukları sorunları ve bu sorunlara dayalı olarak geliştirmiş oldukları çözüm önerilerini belirleyebilmek için nitel araştırma yaklaşımı kullanılmıştır. Nitel araştırma, gözlem, görüşme, doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Genel itibari ile nitel araştırmacı gözlem, görüşme ve dokümanlardan yola çıkarak kavramları, anlamları ve ilişkileri açıklayarak süreci sürdürür (Merriam, 1998).

Araştırmada, ortaokullarda görev yapan öğretmenlerin 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemine ilişkin görüşlerini belirleyebilmek için nitel araştırma desenlerinden *olgubilim deseni* kullanılmıştır. Bireylerin bir

olguya ilişkin yaşantılarını, algılarını ve bunlara yüklediği anlamları ortaya çıkarma olgubilim araştırma desenin amacıdır. Olgubilim araştırmalarında veri analizi yaşantıları ve anlamları ortaya çıkarmaya yöneliktir. Bu amaçla yapılan içerik analizinde verinin kavramsallaştırılması ve olguyu tanımlayabilecek kategorilerin ortaya çıkarılması çabası vardır. Sonuçlar betimsel bir anlatım ile sunulur ve sık sık doğrudan alıntılara yer verilir. Bunun yanında ortaya çıkan kategoriler ve örüntüler çerçevesinde elde edilen bulgular açıklanır ve yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu araştırmada ele alınan olgu (fenomen), 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemidir. Patton (2002), incelenen olgunun özüne inebilmek için farklı bireylerin deneyimlerinin detaylı bir şekilde incelenmesi gerektiğini belirtmiştir. Bu araştırmada da, incelenen olgunun özüne inebilmek için farklı branşlardaki öğretmenlerin deneyimleri ayrıntılı bir şekilde ele alınıp incelenmeye çalışılmıştır.

Katılımcılar

Creswell (2007) olgubilim araştırmalarında, olguyu açıklayacak bireylerin dikkatli bir şekilde seçilmesi gerektiğini belirtmiştir. Patton (2002) ise olguyu yansıtabilecek birincil kişilerle çalışılması gerektiğini ifade etmiştir. Araştırma bu nedenle, amaca dayalı olarak 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile ilgili yaşanan sorunları ve çözüm önerilerini net bir şekilde yansıtabileceği düşünülen ortaokul öğretmenleri ile yürütülmüştür. Araştırmanın katılımcılarını, 2013–2014 eğitim-öğretim yılında Elazığ ili Karakoçan ilçesinde görev yapan 36 ortaokul öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden *ölçüt örnekleme yöntemi* kullanılmıştır. Amaçlı örnekleme, zengin bilgiye sahip olduğu düşünülen durumların derinlemesine çalışılmasına olanak vermektedir (Patton, 1997). Ölçüt örnekleme yöntemindeki temel anlayış ise, önceden belirlenmiş bir dizi ölçütü karşılayan bütün durumların çalışılmasıdır. Sözü edilen ölçüt ya da ölçütler araştırmacı tarafından oluşturulabilir ya da daha önceden hazırlanmış bir ölçüt listesi kullanılabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu doğrultuda araştırmacılar tarafından öğretmenlerin; (1) seçmeli derslere giriyor olmaları, (2) en az iki yıllık öğretmen olmaları, (3) gönüllü olarak çalışmaya katılmaları ölçüt olarak belirlenmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin seçmeli derslere giriyor olma ölçütünün belirlenmesinin sebebi, uygulanan ankette seçmeli dersler ile ilgili soruların yer almasıdır. Ortaokullarda görev yapan her öğretmene seçmeli ders verilmediğinden böyle bir ölçütün uygulanması düşünülmüştür. En az iki yıllık öğretmen olmaları ölçütünün belirlenmesinin sebebi, öğretmenlerin eski eğitim sisteminde görev yapmış olmaları ve yeni eğitim sisteminde karşılaşmış oldukları sorunları eski eğitim sistemiyle karşılaştırarak belirleyebilmeleridir. Araştırmacılar tarafından, ulaşılan öğretmenler arasından gönüllü olanların çalışmaya katılması da bir ölçüt olarak belirlenmiştir. Çünkü araştırmaya gönüllü olarak katılan öğretmenlerden daha sağlıklı bilgiler alınacağı düşünülmüştür. Katılımcıların özellikleri Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların özellikleri

Grup	f
Cinsiyet	
Kadın	17
Erkek	19
Yaş	
22-25 yaş arası	7
26-30 yaş arası	17
31-35 yaş arası	12
Eğitim Durumu	
Lisans	35
Lisansüstü	1
Kıdem Yılı	
2-5 yıl	12
6-10 yıl	17
11-15 yıl	7
Branşlar	
Türkçe	10
Matematik	8
Fen Bilimleri	8
Sosyal Bilgiler	6
İngilizce	2
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	2
Toplam	36

Tablo 1 incelendiğinde, görüldüğü gibi katılımcılardan 19'u erkek 17'si bayandır. Öğretmenlerin yaşlara göre dağılımı incelendiğinde çoğunluğunu 26-30 (f:17) yaş arasında olduğu, lisans mezunu (f:35) oldukları, kıdem yıllarının 6-10 yıl arası (f:17) olduğu ve Türkçe öğretmenlerinden (f:10) oluştuğu görülmektedir.

Veri Toplama Aracının Hazırlanması, Uygulanması ve Verilerin Toplanması

Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından hazırlanan anket formundan yararlanılmıştır. Anket formunda katılımcıların kişisel bilgilerini belirlemek için beş soru ve 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile ilgili görüşlerini belirleyebilmek için beş açık-uçlu soru bulunmaktadır. Yapılandırılmış açık-uçlu sorular, literatür taraması yapılarak ve ortaokullarda görev yapan beş öğretmenin görüşleri dikkate alınarak belirlenmiştir. Anket formundaki soruların okunaklılığını ve anlaşılabilirliğini belirlemek üzere bir Türkçe öğretmenine anket formu sunulmuştur. Türkçe öğretmeninden alınan dönütler neticesinde anket formundaki sorular düzenlenmiştir. Daha sonra Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalında görev yapan iki öğretim üyesinin görüşlerine başvurularak anket formuna son şekli verilmiştir. Veri toplama aracında yer alan sorular şunlardır;

1. 4+4+4 eğitim sistemi ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?
2. 4+4+4 eğitim sisteminin uygulanmasında karşılaştığınız sorunlar nelerdir?
3. 4+4+4 eğitim sisteminin uygulanmasında karşılaştığınız sorunlara yönelik çözüm önerileriniz nelerdir?
4. 4+4+4 eğitim sistemi ile birlikte uygulanmaya başlanan seçmeli derslerde karşılaştığınız sorunlar nelerdir?
5. 4+4+4 eğitim sistemi ile birlikte uygulanmaya başlanan seçmeli derslerde karşılaştığınız sorunlara yönelik önerileriniz nelerdir?

Hazırlanan anket formu, 18-30/11/2013 tarihleri arasında katılımcılara uygulanmıştır. Veri toplama aracı, araştırmacılar tarafından ilçede bulunan ortaokullara gidilerek bireysel olarak uygulanmıştır. Anket uygulanırken öğretmenlere araştırmanın amacı açıklanmış ve anketteki soruları samimi bir şekilde cevaplamalarının araştırmanın amacına ulaşması için önemli olduğu söylenilmiştir. Her bir anketin cevaplanması ortalama 25 dakika sürmüştür.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde, öğretmenlerin 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile ilgili yaşamış oldukları sorunları ve bu sorunlara yönelik geliştirmiş oldukları çözüm önerilerini belirleyebilmek için içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizi herhangi bir yazılı metnin ya da belgenin (gözlem, görüşme, resmi ve kişisel belge, gazete vb.) içeriğinin incelenmesi ve sayısal ya da istatistiksel olarak ortaya konulmasında kullanılan bir analiz çeşididir (Ekiz, 2009). Öğretmenler tarafından verilen cevaplar, tek tek incelenerek kodlanmış ve bu kodlar birbirleriyle ilişkilendirilip bir araya getirilerek temalar oluşturulmuştur. Araştırma sonucunda elde edilen temalara ait en çok tekrarlanan kodlar açıklanıp yorumlanmıştır. Araştırmada, katılımcıların görüşlerinden doğrudan alıntılar yapılmış, elde edilen bulgular temalar çerçevesinde düzenlenip yorumlanmış ve okuyucuya anlaşılır bir şekilde sunulmaya çalışılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin görüşleri aktarılırken 1'den 36'ya kadar numara verilmiş ve numaraların yanlarına branşlarını ve cinsiyetlerini gösteren harfler yazılmıştır [Ö:1, T, E (Öğretmen:1, Türkçe, Erkek), Ö:2, M, K (Öğretmen:2, Matematik, Kadın)].

Geçerlik ve güvenilirlik bir araştırma sonuçlarının inandırıcılığını sağlamak veya artırmak için kullanılan en önemli iki ölçüttür. Bu bağlamda, toplanan verilerin ayrıntılı olarak rapor edilmesi ve araştırmacının sonuçlara nasıl ulaştığını açıklaması nitel bir araştırmada geçerliğin önemli ölçütleri arasında yer almaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2011: 257). Bu araştırmada, araştırma sonuçlarının geçerliğini sağlamak için veri analiz süreci ayrıntılı olarak ele alınıp incelenmiştir. Araştırmacılar, öğretmenlerin anket formlarına yazmış oldukları görüşleri ayrı ayrı kodlayarak temalar üzerinde görüş birliğini ve görüş ayrılığını belirlemişlerdir. Daha sonra Milles ve Huberman (2002)'in [Güvenirlik: Görüş Birliği / (Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı)] formülü uygulanarak araştırmanın güvenilirliği hesaplanmıştır. Bu formüle göre araştırmanın güvenilirliği $[229/(229+8)]=0,96$ bulunmuştur. Milles ve Huberman'a göre, uzman ve araştırmacı değerlendirmeleri arasındaki uyumun 0,90'a yaklaşması ya da 0,90'ı geçmesi durumunda arzu edilen düzeyde bir güvenilirlik sağlanmış olmaktadır. Merriam (1998), güvenilirliği ve geçerliği artırmak için araştırmanın bir uzmana sunulmasını önermiştir. Bu araştırmada da, geçerliği ve güvenilirliği sağlayabilmek için araştırma, Çukurova Üniversitesi'nde doktora düzeyinde nitel araştırma dersi veren bir öğretim üyesine sunulmuş ve uzmanın görüşleri doğrultusunda araştırmada düzenlemeler yapılmıştır. Erlandson, Harris, Skipper ve Allen'in (1993; Akt, Yıldırım ve Şimşek, 2011) güvenilirliği arttırmak için yaptıkları bir öneri ise, verilerin analizini katılımcılara sunma ve ulaşılan sonuçların katılımcılar tarafından teyit

edilmesini sağlamadığıdır. Bu nedenle, araştırma sonuçları, araştırmaya katılan beş ortaokul öğretmeni tarafından teyit edilmiştir. En son olarak da, araştırma bulgularını nicel olarak yorumlayabilmek ve değerlendirebilmek amacıyla elde edilen verilerin frekansları (*f*) ve yüzdeleri (%) hesaplanmıştır.

BULGULAR

Araştırmada elde edilen sonuçlar “öğretmenlerin 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile ilgili görüşleri, öğretmenlerin 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile ilgili karşılaştıkları sorunlar ve bu sorunlara yönelik geliştirmiş oldukları çözüm önerileri, öğretmenlerin 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile birlikte uygulanmaya başlanan seçmeli dersler ile ilgili karşılaştıkları sorunlar ve bu sorunlara yönelik geliştirmiş oldukları çözüm önerileri” olmak üzere beş başlık altında ele alınıp incelenmiştir.

1. Öğretmenlerin 4+4+4 Kesintili Zorunlu Eğitim Sistemi ile İlgili Görüşleri

Ortaokul öğretmenlerinin 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile ilgili görüşleri Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Öğretmenlerin 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile ilgili görüşleri

Tema	Kod	f	%	Kodların Toplamı	
				f	%
Olumsuz	Öğrenci gelişim özelliklerinin dikkate alınmaması	8	19,51	34	82,93
	Alt yapı hazırlanmadan uygulanması	7	17,07		
	Pilot uygulamanın yapılmaması	6	14,63		
	Bilimsel olarak yeterince araştırılmaması	4	9,76		
	Muhafazakar bir nesil yetiştirilmek istenmesi	3	7,32		
	Kız öğrencilerin eğitimini aksatması	2	4,88		
	Ortaokulun 4 yıl olması	2	4,88		
	Öğretmenlerin norm kadro fazlası olması	2	4,88		
Olumlu	Eğitim sisteminin kesintili olması	3	7,32	7	17,07
	Zorunlu eğitimin 12 yıla çıkması	2	4,88		
	Ortaokulun 4 yıl olması	2	4,88		
Toplam		41	100	41	100

Tablo 2 incelendiğinde ortaokul öğretmenlerinin çoğu (%82,93), 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile ilgili olumsuz görüş belirtmişlerdir. Tabloda olumsuz görüş belirten öğretmenlerin çoğu (%19,51) yeni eğitim sisteminin öğrencilerin gelişim özelliklerini dikkate almamasını olumsuz olarak değerlendirmişlerdir. Ö:12 (T, K)'nin görüşü şu şekildedir: “4+4+4 kesintili eğitim sisteminin öğrencilerin gelişim özelliklerini dikkate almadan hazırlandığını düşünüyorum. 5. sınıfların ilkokuldan alınıp ortaokula verilmesi bir hatadır. Bu öğrenciler somut işlemler dönemindedir ve ben bu öğrencilere yönelik pedagojik eğitim almadım.” Tabloda ikinci sırada öğretmenlerin %17,07'si yeni eğitim sisteminin alt yapı hazırlanmadan uygulanmaya konulmasını olumsuz olarak değerlendirmişlerdir. Bu konuda Ö:2 (M, E)'nin görüşü şu şekildedir: “Yeni eğitim sisteminin alt yapısı oluşturulmadan uygulanmaya konulmasını doğru bulmuyorum.” Tabloda üçüncü sırada, öğretmenler tarafından yeni eğitim sisteminin pilot uygulaması yapılmadan (%14,63) uygulanması olumsuz olarak görülmüştür. Ö:3 (SB, E)'ün görüşü şu şekildedir: “4+4+4 eğitim sistemi ile ilgili pilot uygulama yapılmadan uygulanmaya başlamasını doğru bulmuyorum. Bu durum ileride birçok soruna neden olacaktır.” Tabloda öğretmenler, 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sisteminin bilimsel olarak yeterince araştırılmamasını da (%9,76) olumsuz olarak değerlendirmişlerdir. Ö:33 (FB, E)'ün görüşü şu şekildedir: “Ben yeni eğitim sisteminin yeterince bilimsel araştırılması yapılmadan uygulanmaya konulmasını yanlış buluyorum. Ankara, Boğaziçi gibi üniversitelerde görüş belirterek bu sistemin bilimsel olarak sorunlu olduğunu belirttiler.” Tabloda öğretmenler tarafından, yeni eğitim sistemi ile muhafazakar bir nesil yetiştirmek istendiği (%7,32) belirtilmiş ve bu da 4+4+4 kesintili zorunlu

eğitim sisteminin olumsuz bir tarafı olarak görülmüştür. : 17 (T, K)'nin bu konu hakkında gr Şu Şekildedir: "Yeni eğitim sistemiyle birlikte muhafazakar bir nesil yetitirilmek istenmektedir. Bu nedenle bu eğitim sistemini doğru bulmuyorum." Tabloda ğretmenlerin çoğunun, 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile ilgili olumsuz görüş belirtmelerine karşın; az sayıda öğretmenin (%17,07) olumlu görüş belirttiği görülmektedir. Olumlu görüş belirten öğretmenlerin çoğu (%7,32) kesintili eğitimi, yeni eğitim sisteminin olumlu yönü olarak değerlendirmektedirler. :27 (M, K)'nin gr Şu Şekildedir: "Yeni eğitim sisteminin 4+4+4 Şeklinde kesintili olmasını doğru buluyorum." Ayrıca tablo incelendiğinde, öğretmenlerin yeni eğitim sistemi ile birlikte zorunlu eğitimin 12 yıla çıkarılmasını da (%4,88) olumlu olarak değerlendirdikleri görülmektedir. Bu konuda :13 (FB, E)'n gr Şu Şekildedir: "4+4+4 eğitim sistemiyle birlikte zorunlu eğitim 12 yıla çıkarılmıştır. Ben bu durumu olumlu bir gelişme olarak görüyorum. Bu Şekilde eğitim kalitemiz artacaktır." Tabloda ğretmenler tarafından ortaokulların dört yıla çıkarılması (%4,88) olumlu olarak değerlendirilmektedir. Bu bulgu, araştırmanın çarpıcı bir sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır. Çünkü ortaokulların dört yıla çıkarılması bazı öğretmenler tarafından olumsuz olarak değerlendirilmektedir. Bu konuda :23 (M, K)'n gr Şu Şekildedir: "Ortaokulların 4 yıla çıkarılması sistemin en büyük doğrusu olarak görüyorum." Buna karşın :10 (FB, E)'n gr Şu Şekildedir: "Ortaokulun dört yıla çıkarılmasını doğru bulmuyorum. 5. sınıfların ortaokul içerisinde yer alması sistemin en büyük hatalarından birisidir."

2. Öğretmenlerin 4+4+4 Kesintili Zorunlu Eğitim Sistemi ile İlgili Karılamı Oldukları Sorunlar

Araştırmada, ortaokul ğretmenlerinin 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile ilgili yaamı oldukları sorunlar belirlenmeye çalışılmıştır. Öğretmenler tarafından belirtilen görüşler bir araya getirilerek "okul, ğrenci, ğretmen, araç-gereç, ğretim programı ve veli" temaları oluşturulmuştur. Oluşturulan temalar ve kodlar Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3. Öğretmenlerin 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile ilgili karılamı oldukları sorunlar

Tema	Kod	f	%	Kodların Toplamı	
				f	%
Okul	Derslik yetersizliği	6	10	19	31,67
	Sınıfların kalabalık olması	4	6,67		
	İkili ğretimin yapılması	4	6,67		
	Fiziki koşulların yetersiz olması	3	5		
	Okul değişimleri	2	3,33		
Öğrenci	ğrencilerin seviyesine inmekte zorluk yaşanması	5	8,33	13	21,67
	öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun olmaması	3	5		
	öğrencilerin uyum sorunları	3	5		
	Disiplin sorunları	2	3,33		
Öğretmen	ğretmenlerin i yükünün artması	4	6,67	10	16,67
	öğretmenlerin norm kadro fazlası olması	2	3,33		
	öğretmenler dışında farklı kişilerin derse girmesi	2	3,33		
	öğretmenlerin zorunlu yer değiştirmeleri	2	3,33		
Araç-Gereç	Matematik dersine yönelik araç-gereçlerin olmaması	4	6,67	9	15
	Deney malzemelerinin olmaması	3	5		
	Panoların az olması	2	3,33		

Tablo 3'ün devamı

Öğretim Programı	Kazanımların öğrenci seviyesine uygun olmaması	2	3,33	5	8,33
	Ders ve çalışma kitaplarının öğrenci seviyesine uygun olmaması	2	3,33		
	Ölçme-değerlendirme araçlarının öğrenci seviyesine uygun olmaması	1	1,67		
Veli	Velilerin bilgisizliği	2	3,33	4	6,67
	Velilerin ilgisizliği	2	3,33		
Toplam		60	100	60	100

Tablo 4 incelendiğinde, 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile ilgili olarak ortaokul öğretmenlerinin çoğunun (%31,67) okullarla ilgili olarak sorun yaşadıkları ortaya çıkmıştır. Bu tema altında öğretmenlerin çoğu (%10) derslik yetersizliğinden dolayı sorunlarla karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Ö:14 (SB, E)'ün bu konu hakkındaki görüşü şu şekildedir: "Okulumuz başka bir okulla birleşti. Bu da öğrenci sayısının artmasına neden oldu. Öğrenci sayısı arttığından derslikler yeterli olmadı. Bu nedenle sorun yaşıyoruz." Okul teması altında ikinci sırada öğretmenler tarafından, sınıfların kalabalık olması da (%6,67) sorun olarak belirtilmektedir. Ö:5 (M, K)'in görüşü şu şekildedir: "Okulumuz başka bir okulla birleştirildiğinden öğrenci sayısı arttı. Bu da sınıfların kalabalık olmasına neden oldu. Bu nedenle öğrenme-öğretme ortamında sorunlarla karşılaşılıyor." Tabloda ikinci sırada, öğretmenler öğrenciler (%21,67) ile ilgili sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Öğrenci teması altında ise öğretmenlerin çoğu (%8,33) öğrencilerin seviyelerine inmekte sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Ö:13 (FB, K)'ün görüşü şu şekildedir: "Beşinci sınıf öğrencileri somut işlemler dönemindedir. Ben soyut işlemler dönemine yönelik pedagojik eğitim aldım. Bu nedenle bu öğrencilerin seviyelerine inmekte zorluk yaşıyorum." Öğrenci teması altında ikinci sırada, öğretmenler tarafından yeni eğitim sisteminin öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun olmaması (%5) sorun olarak belirtilmiştir. Ö:20 (M, E)'nin görüşü şu şekildedir: "4+4+4 eğitim sistemi öğrenci gelişim özellikleri dikkate almamıştır. 5. sınıf öğrencilerinin gelişim özellikleri ortaokul seviyesine uygun değil. Bundan dolayı öğrenme-öğretme ortamında sorunlarla karşılaşmaktayım." Öğretmen teması altında öğretmenlerin çoğu (%6,67) öğretmenlerin yükünün artmasını sorun olarak belirtmişlerdir. Ö:15 (SB, K)'in görüşü şu şekildedir: "Sınıflar kalabalık olduğundan iş yüküm daha arttı. Tutmam gereken evrak sayısı oldukça fazla. Bu nedenle sorun yaşamaktayım." Öğretmen teması altında ikinci sırada öğretmenler tarafından, öğretmenlerin norm kadro fazlası olmaları da (%3,33) sorun olarak belirtilmiştir. 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemiyle birlikte okul dönüşümleri yapılmıştır. Bu konuda Ö:7 (M, E)'nin görüşü şu şekildedir: "Okul dönüşümleriyle birlikte okulumuz başka okulla birleştirildi, bende kıdemim düşük olduğundan bu okulda norm fazlası durumuna düştüm. Bu eğitim sisteminin yaratmış olduğu en büyük sorun öğretmenlerin norm kadro fazlası olmalarıdır." Araç-gereç teması altında öğretmenlerin çoğu (%6,67) matematik dersi ile ilgili araç gereçlerin olmamasını sorun olarak belirtmişlerdir. Ö:8 (M, E)'in bu konu hakkında görüşü şu şekildedir: "Okulumuza matematik ders araç gereçleri olmadığından sorun yaşıyorum." Öğretim programı teması altında öğretmenler (%3,33) kazanımların öğrenci seviyesine uygun olmamasını sorun olarak belirtmişlerdir. Bu konuyla ilgili olarak Ö:29 (FB, K)'un görüşü şu şekildedir: "Beşinci sınıf fen bilimleri dersine ait kazanımların bu öğrencilerin seviyelerine uygun olmadığını düşünüyorum. Birçok etkinlik yapmama rağmen öğrencilere bu kazanımları kazandırmakta güçlük çekiyorum." Veli teması altında ise öğretmenler velilerin bilgisizliği (%2,33) ve ilgisizliği (%2,33) ile ilgili sorunlar yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bu konu hakkında Ö:1 (İ, K)'in görüşü şu şekildedir: "Öğrenci velileri yeni eğitim sistemi ile ilgili yeterli bilgiye sahip değiller. Bu nedenle sorunlarla karşılaşılıyor." Ö:10 (SB, E)'un görüşü ise; "Öğrenci velileri çok ilgisizler. Öğrencisi ortaokula geçmiş, ancak gelip kaydını hala bu okula aldırmaşlar." şeklindedir.

3. Öğretmenlerin 4+4+4 Kesintili Zorunlu Eğitim Sistemi ile İlgili Karşılaşmış Oldukları Sorunlara Yönelik Geliştirmiş Oldukları Çözüm Önerileri

Ortaokul öğretmenlerinin 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile ilgili yaşamış oldukları sorunlara yönelik geliştirmiş oldukları çözüm önerileri belirlenmeye çalışılmıştır. Öğretmenler tarafından belirtilen görüşler bir araya getirilerek "okul, öğrenci, eğitim sistemi, araç-gereç, öğretmen ve veli" temaları oluşturulmuştur. Oluşturulan temalar ve kodlar Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4. Öğretmenlerin 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile ilgili karşılaşmış oldukları sorunlara yönelik geliştirmiş oldukları çözüm önerileri

Tema	Kod	f	%	Kodların Toplamı	
				f	%
Okul	Okullara derslik yapılmalı	6	10,91	17	30,91
	Okulların fiziki alanları düzenlenmeli	4	7,27		
	Okul dönüşümleri yapılmamalı	3	5,45		
	İkili eğitime son verilmeli	2	3,64		
	Taşınmalı eğitime son verilmeli	2	3,64		
Öğrenci	Öğrenci gelişim özellikleri dikkate alınmalı	5	9,09	12	21,82
	Beşinci sınıflar ilkokula dahil edilmeli	4	7,27		
	Sınıflardaki öğrenci sayıları azaltılmalı	3	5,45		
Eğitim Sistemi	Eski eğitim sistemine geri dönülmeli	3	5,45	9	16,36
	Eğitim sistemi iktidarlarla birlikte değişmemeli	2	3,64		
	Ortaokul üç yıla düşürülmeli	2	3,64		
	Zorunlu eğitim 8 yıl olmalı	2	3,64		
Araç-Gereç	Matematik ders araç gereçleri temin edilmeli	2	3,64	8	14,55
	Deney araç gereçleri temin edilmeli	2	3,64		
	Her sınıfa akıllı tahta verilmeli	2	3,64		
	Her sınıfa bilgisayar ve projeksiyon verilmeli	2	3,64		
Öğretmen	Norm kadro fazlalığına çözüm bulunmalı	3	5,45	6	10,91
	Hizmet içi eğitim verilmeli	3	5,45		
Veli	Velilere sistem ile ilgili bilgi verilmeli	3	5,45	3	5,45
Toplam		55	100	55	100

Tablo 4 incelendiğinde, 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile ilgili olarak ortaokul öğretmenlerinin çoğunun (%30,91) okullara yönelik öneri geliştirdikleri ortaya çıkmıştır. Okul teması altında, öğretmenlerin çoğu (%10,91) okullara derslik yapılmasına yönelik öneri geliştirdikleri görülmektedir. Ö:16 (SB, K)'nın görüşü şu şekildedir: "Okullara derslik yapılmalıdır." Okul teması altında ikinci sırada öğretmenler tarafından, okulların fiziki alanlarının düzenlenmesi (%7,27) gerektiği önerisi geliştirilmiştir. Ö:22 (FB, K)'nin bu konu hakkındaki görüşü şu şekildedir: "Okulların ilkokul ve ortaokul diye ikiye ayrılmasıyla birlikte okullar bölündü. Dolayısıyla okul bahçeleri, sınıflarda birbirinden ayrıldı. Bu da öğrencilerin oyun alanlarını daralttı. Bu nedenle okulların fiziki alanlarının düzenlenmesi gerekiyor." Öğrenci teması altında, öğretmenlerin çoğu (%9,09) eğitim sistemi oluşturulurken öğrencilerin gelişim özelliklerinin dikkate alınması önerisini geliştirmişlerdir. Bu konu hakkında Ö:18 (SB, K)'in görüşü şu şekildedir: "Yeni eğitim sistemi öğrencilerin gelişim özelliklerini dikkate alarak tekrar düzenlenmelidir." Öğrenci teması altında ikinci sırada, beşinci sınıfların ilkokula dahil edilmesi (%7,27) gerektiği önerisi geliştirilmiştir. Ö:13 (FB, K)'ün bu konu hakkında görüşü şu şekildedir: "Kesinlikle beşinci sınıflar ilkokula alınmalı." Eğitim sistemi teması altında, öğretmenlerin çoğu (%5,45) eski sisteme geri dönülmesi önerisini geliştirmişlerdir. Ö:19 (M, K)'un bu konu ile ilgili görüşü şu şekildedir: "Eski eğitim sistemine geri dönülmelidir." Eğitim sistemi teması altında, öğretmenler tarafından eğitim sisteminin iktidarlarla birlikte değişmemesi gerektiği (%3,64) belirtilmiştir. Ö:5 (T, E)'in görüşü şu şekildedir: "Ülkemizde her iktidarla her

milli eğitim bakanıyla birlikte eğitimde değişiklikler yapılmaktadır. Bence iktidar veya bakan değişikliğiyle birlikte eğitim sisteminde değişiklik yapılmamalıdır." Araç-gereç teması altında, öğretmenler (%3,64) matematik dersinde kullanabilecekleri araç-gereçlerin temin edilmesi gerektiğine yönelik öneri geliştirmişlerdir. Bu konuda Ö:21 (M, K)'in görüşü şu şekildedir: "Matematik dersinde kullanabileceğim araç gereçler temin edilmelidir." Öğretmen teması altında, öğretmenler (%5,45) öğretmenlerin norm kadro fazlalığına çözüm bulunması önerisini geliştirmişlerdir. Bu konuda Ö:7 (M, E)'nin görüşü şu şekildedir: "Öğretmenlerin norm kadro fazlalığı sorununa çözüm bulunmalıdır." Veli teması altında ise, öğretmenler tarafından (%5,45) velilerin yeni eğitim sistemi ile ilgili bilgilendirilmesine yönelik öneri geliştirilmiştir. Bu konuda Ö:4 (T, K)'ün görüşü şu şekildedir: "Velilere yeni eğitim sistemi ile ilgili bilgi verilmelidir."

4. Öğretmenlerin 4+4+4 Kesintili Zorunlu Eğitim Sistemi ile Birlikte Uygulanmaya Başlanan Seçmeli Dersler ile İlgili Karşılaşmış Oldukları Sorunlar

Araştırmada, ortaokul öğretmenlerinin 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile birlikte uygulanmaya başlanan seçmeli dersler ile ilgili yaşamış oldukları sorunlar belirlenmeye çalışılmıştır. Öğretmenler tarafından belirtilen görüşler bir araya getirilerek "okul, öğrenci, seçmeli dersler, araç-gereç, öğretim programı, öğretmen ve veli" temaları oluşturulmuştur. Oluşturulan temalar ve kodlar Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5. Öğretmenlerin 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile birlikte uygulanmaya başlanan seçmeli dersler ile ilgili karşılaşılmış oldukları sorunlar

Tema	Kod	f	%	Kodların Toplam	
				f	%
Okul	Derslik yetersizliği	6	15,38	11	28,21
	Fiziki alan yetersizliği	5	12,82		
Öğrenci	Öğrencilerin ilgisizliği	4	10,26	10	25,64
	Öğrencilerin devamsızlığı	3	7,69		
	Öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun olmaması	3	7,69		
Seçmeli Dersler	Seçmeli ders saatlerinin düzenlenememesi	4	10,26	9	23,08
	Seçmeli dersler ile ilgili yeterli bilginin verilmemesi	2	5,13		
	Seçmeli derslerin yoğun olması	2	5,13		
	Seçmeli ders saatinin fazla olması	1	2,56		
Araç-Gereç	Seçmeli dersler ile ilgili ders araç gereçlerinin olmaması	3	7,69	7	17,95
	Öğretmen kılavuz kitaplarının olmaması	2	5,13		
	Ders kitaplarının olmaması	2	5,13		
Öğretim Programı	Öğretim programının olmaması	3	7,69	5	12,82
	Ölçme değerlendirilmenin yapılmaması	2	5,13		
Öğretmen	Öğretmenlerin seçmeli dersler ile ilgili bilgilerinin olmaması	2	5,13	5	12,82
	Öğretmenlerin ders yükünün fazla olması	2	5,13		
	Öğretmen eksikliği	1	2,56		
Veli	Velilerin bilgisizliği	2	5,13	2	5,13
Toplam		39	100	39	100

Tablo 5 incelendiğinde, 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile ilgili uygulanmaya başlanan seçmeli dersler ile ilgili olarak ortaokul öğretmenlerinin çoğunun (%28,21) okullarla ilgili olarak sorun yaşadıkları ortaya çıkmıştır. Bu tema altında öğretmenlerin çoğu (%15,38) derslik yetersizliğinden dolayı sorunlarla karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Bu konu hakkında Ö:28 (FB, E)'in görüşü şu şekildedir: *"Okul değişimleriyle birlikte derslik sorunu yaşamaktayız. Derslik sayısı az olduğundan seçmeli dersleri yapmakta zorluklarla karşılaşmaktayız."* Okul teması altında ikinci sırada öğretmenler tarafından, okullarda fiziki alanların yetersiz olması (%12,82) sorun olarak belirtilmiştir. Ö:6 (T, K)'nın görüşü şu şekildedir: *"Kendi seçmeli dersimde öğrencileri bazen okul bahçesine çıkarıp etkinlikler yaptırmak istiyorum; ancak okul bahçesi diğer okulla paylaşıldığından yeterli alan kalmamıştır. Bu nedenle dersimi işlerken sorunlarla karşılaşmaktayım. İstediğim etkinlikleri yapamıyorum."* Tabloda öğretmenler tarafından ikinci sırada seçmeli derslerin uygulanmasında öğrencilerle (%25,64) ilgili sorunlarla karşılaştığı belirtilmiştir. Öğrenci teması altında, öğretmenlerin çoğu (%10,26) öğrencilerin seçmeli derslere olan ilgisizliğini sorun olarak belirtmişlerdir. Bu konuda Ö:9 (T, E)'un görüşü şu şekildedir: *"Girmiş olduğum seçmeli derste en çok öğrencilerin ilgisizliği sorunuyla karşılaşmaktayım. Öğrenciler dersle ilgilenmiyorlar daha çok eğlenmek için derse geliyorlar."* Öğrenci teması altında, öğretmenler öğrencilerin devamsızlığını (%7,69) sorun olarak belirtmişlerdir. Ö:11 (M, K)'in görüşü şu şekildedir: *"Seçmeli derslerde öğrencinin devam zorunluluğu olmadığından, devamsızlık yapmaktadırlar. Bu nedenle dersi işleyemiyorum ve sorunlarla karşılaşmaktayım."* Tabloda üçüncü sırada öğretmenler tarafından seçmeli dersler (%23,08) ile ilgili sorunlarla karşılaştıkları belirtilmiştir. Seçmeli dersler teması altında ise, öğretmenler (%10,26) seçmeli ders saatlerinin düzenlenememesi sorunu ile karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Ö:24 (T, E)'ün görüşü şu şekildedir: *"Seçmeli derslerin ders saatleri düzenlenemediğinden sorunlarla karşılaşmaktayız. Seçmeli dersler genelde, derslik yetersizliğinden dolayı son saatlerden sonra yapılmaktadır. Bu saatlerde diğer seçmeli derslerde yapılıyor ve ders saatlerimiz çakışıyor. Bu da sorunlara neden oluyor."* Seçmeli dersler teması altında, öğretmenler tarafından seçmeli dersler ile ilgili yeterli bilginin verilmemesi (%5,13) de sorun olarak belirtilmiştir. Ö:14 (SB, E)'ün görüşü şu şekildedir: *"Bizlere seçmeli derslerle ilgili yeterli bilgi verilmedi. Seçmeli derslerde ne yapacağımız, hangi etkinlikleri yapacağımız hakkında bilgilendirilmedik. Kendimize göre dersleri yapmaya çalışıyoruz. Bu derslerde daha çok ek etkinlikler yapıp test çözdürüyoruz."* Araç-gereç teması altında ise öğretmenlerin çoğu (%7,69) araç gereçlerin olmamasını sorun olarak belirtmiştir. Bu konu hakkında Ö:25 (İ, K)'in görüşü şu şekildedir: *"İngilizce ile ilgili seçmeli dersi veriyorum. İngilizce dersinde kullanabileceğim araç-gereçlerin olmaması benim bu dersi etkili bir şekilde işlememi engelliyor."* Öğretim programı teması altında, öğretmenlerin çoğu (%7,69) öğretim programının olmamasından dolayı sorunlarla karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Ö: 26 (T, K)'nın görüşü şu şekildedir: *"Zazaca seçmeli dersine giriyorum. Ancak bu derse yönelik herhangi bir öğretim programı bulunmamaktadır. Bu nedenle bu dersin işlenişinde sorunlarla karşılaşmaktayım."* Öğretmen teması altında ise, öğretmenler (%5,13) öğretmenlerin seçmeli dersler ile ilgili bilgilerini olmamasını sorun olarak belirtmişlerdir. Ö:3 (SB, E)'ün görüşü şu şekildedir: *"Öğretmenlerin seçmeli dersler ile ilgili yeterli bilgisi yoktur. Bu nedenle seçmeli derslerde sorunlarla karşılaşmaktadırlar."* Veli teması altında ise, öğretmenler tarafından (%5,13) velilerin ilgisizliği sorun olarak belirtilmiştir. Ö:35 (DK, E)'in görüşü şu şekildedir: *"Seçmeli derslerde çoğu velinin bilgisiz olduğunu görüyorum. Özellikle seçmeli derslerin seçiminde bilgilerinin olmadığı ve bilinçsizce seçtiklerini düşünüyorum. Bu da, sorunlara neden olacaktır."*

5. Öğretmenlerin 4+4+4 Kesintili Zorunlu Eğitim Sistemi ile Birlikte Uygulanmaya Başlanan Seçmeli Dersler ile İlgili Karşılaşmış Oldukları Sorunlara Yönelik Geliştirmiş Oldukları Çözüm Önerileri

Ortaokul öğretmenlerinin 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile birlikte uygulanmaya başlanan seçmeli dersler ile ilgili yaşamış oldukları sorunlara yönelik geliştirmiş oldukları çözüm önerileri belirlenmeye çalışılmıştır. Öğretmenler tarafından belirtilen görüşler bir araya getirilerek *"okul, öğrenci, seçmeli dersler, araç-gereç, öğretmen ve veli"* temaları oluşturulmuştur. Oluşturulan temalar ve kodlar Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6. Öğretmenlerin 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile birlikte uygulanmaya başlanan seçmeli dersler ile ilgili karşılaşmış oldukları sorunlara yönelik geliştirmiş oldukları çözüm önerileri

Tema	Kod	f	%	Kodların Toplamı	
				f	%
Okul	Okullara derslik yapılmalı	5	11,90	11	26,19
	Okullar seçmeli dersler düşünülerek düzenlenmeli	2	4,76		
	Okul yönetimi seçmeli dersler ile ilgili bilgilendirilmeli	2	4,76		
	Drama salonu oluşturulmalı	2	4,76		
Öğrenci	Öğrencilerin ilgi ve istidatlarına uygun seçmeli dersler programa konulmalı	4	9,52	10	23,81
	Seçmeli derslerin seçimi öğrencilere bırakılmalı	3	7,14		
	Öğrencilerin üst düzey düşünme becerilerini ve yaratıcılıklarını geliştiren seçmeli dersler olmalı	2	4,76		
	Sınıflardaki öğrenci sayıları azaltılmalı	1	2,38		
Seçmeli Dersler	Seçmeli ders saatleri düzenlenmeli	3	7,14	8	19,04
	Seçmeli dersler kaldırılmalı	2	4,76		
	Seçmeli ders saatleri azaltılmalı	2	4,76		
	Çevre koşullarına uygun seçmeli dersler programa konulmalı	1	2,38		
Araç-Gereç	Seçmeli derslerde kullanılacak araç-gereçler temin edilmeli	2	4,76	6	14,29
	Seçmeli derslere ait ders ve çalışma kitapları hazırlanmalı	2	4,76		
	Seçmeli derslere ait öğretmen kılavuz kitapları hazırlanmalı	2	4,76		
Öğretmen	Öğretmenlere seçmeli dersler ile ilgili bilgi verilmeli	2	4,76	4	9,52
	Öğretmen eksiklikleri giderilmeli	2	4,76		
Veli	Velilere seçmeli dersler ile ilgili bilgi verilmeli	2	4,76	3	7,14
Toplam		42	100	42	100

Tablo 4 incelendiğinde, 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile birlikte uygulamaya konulan seçmeli dersler ile ilgili olarak ortaokul öğretmenlerinin çoğunun (%26,19) okullara yönelik öneri geliştirdikleri ortaya çıkmıştır. Okul teması altında, öğretmenlerin çoğu (%11,90) okullara derslik yapılmasına yönelik öneri geliştirdikleri görülmektedir. Ö:27 (M, K)'nin görüşü şu şekildedir: "Seçmeli derslerin iyi bir şekilde uygulanabilmesi için okulumuza derslik yapılması gerekmektedir." Okul teması altında, öğretmenler tarafından okulların seçmeli dersler düşünülerek düzenlenmesi gerektiği (%4,76) önerisi geliştirilmiştir. Ö:3 (SB, E)'ün görüşü şu şekildedir: "Okulumuzun fiziki koşulları seçmeli derslerin uygulanmasına uygun değil. Bu nedenle okullar seçmeli dersler düşünülerek düzenlenmeli." Tabloda ikinci sırada öğretmenler tarafından öğrencilere (%23,81) yönelik öneriler geliştirilmiştir. Öğrenci teması altında, öğretmenlerin çoğu (%9,52) öğrencilerin ilgi ve istidatlarına uygun seçmeli dersler programa konulmalı önerisini geliştirmişlerdir. Ö:20 (M, E)'nin görüşü şu şekildedir: "Bence öğrencilerin ilgi ve istidatlarına uygun seçmeli dersler programa konulmalı. Böylece öğrenciler kendilerini daha geliştireceklerdir." Öğrenci teması altında ikinci sırada, öğretmenler tarafından seçmeli derslerin seçimi öğrencilere bırakılmalı (%7,14) önerisi geliştirilmiştir. Bu konu hakkında Ö:2 (M, E)'nin görüşü şu şekildedir: "Okulumuzdaki seçmeli dersleri daha çok öğrencilerin velileri ya da okul yönetimi belirlemektedir. Bence seçmeli derslerin seçimi öğrencilere bırakılmalıdır." Tabloda üçüncü sırada öğretmenler tarafından seçmeli derslere (%19,04) yönelik öneri geliştirilmiştir. Seçmeli dersler teması altında, öğretmenlerin çoğu (%7,14) seçmeli ders saatleri düzenlenmeli önerisini geliştirmişlerdir. Ö:24 (T, E)'ün görüşü şu şekildedir:

"Seçmeli ders saatleri düzenlenmelidir." Seçmeli dersler teması altında, öğretmenler tarafından seçmeli dersler kaldırılmalı (%4,76) önerisi geliştirilmiştir. Ö:16 (SB, K)'nın görüşü şu şekildedir: "*Seçmeli dersler uygulaması kaldırılmalıdır.*" Araç-gereç teması altında, öğretmenler tarafından seçmeli derslerde kullanılacak araç-gereçler temin edilmeli (%4,76) önerisi geliştirilmiştir. Bu konu hakkında Ö:25 (İ, K)'in görüşü şu şekildedir: "*Seçmeli derslerde kullanılacak araç-gereçler temin edilmelidir.*" Öğretmen teması altında ise, öğretmenler (%4,76) öğretmenlere seçmeli dersler ile ilgili bilgi verilmeli önerisini geliştirmişlerdir. Ö:3 (SB, E)'ün görüşü şu şekildedir: "*Öğretmenlere seçmeli dersler ile ilgili bilgi verilmelidir. Böylece bu dersleri öğretmenler daha iyi işleyebileceklerdir.*" Veli teması altında, öğretmenlerin çoğu (%4,76) velilere seçmeli dersler ile ilgili bilgi verilmeli önerisini geliştirmişlerdir. Bu konu hakkında Ö:35 (DK, E)'in görüşü şu şekildedir: "*Bence öğrenci velilerine seçmeli dersler ile ilgili bilgi verilmeli.*"

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

2012-2013 eğitim-öğretim yılından itibaren ülkemizde eğitim sisteminde değişikliğe gidilmiş ve 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi uygulanmaya başlanmıştır. Bu çalışmada, ortaokullarda görev yapan öğretmenlerinin 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile ilgili yaşamış oldukları sorunları ve sorunlara dayalı geliştirmiş oldukları çözüm önerilerini belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın sonuçları "*öğretmenlerin 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile ilgili görüşleri, öğretmenlerin 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile ilgili karşılaştıkları sorunlar ve bu sorunlara dayalı olarak geliştirmiş oldukları çözüm önerileri, 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim ile birlikte uygulanmaya başlanan seçmeli derslerde karşılaşılan sorunlar ve bu sorunlara dayalı olarak geliştirilen öneriler*" olmak üzere beş başlık altında ele alınıp incelenmiştir.

Öğretmenlerin 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile ilgili görüşleri başlığı altında; öğretmenlerin çoğu 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemine yönelik olumsuz görüş belirtmişlerdir. Öğretmenlerin çoğu yeni eğitim sisteminin öğrencilerin gelişim özelliklerini dikkate almadan oluşturulmasını olumsuz olarak değerlendirmişlerdir. 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile birlikte daha önceden ilkokulda yer alan beşinci sınıflar, yeni eğitim sistemiyle birlikte ortaokul içerisinde yer almaya başlamıştır. Beşinci sınıf öğrencileri, Piaget'in bilişsel gelişim kuramına göre somut işlemler dönemi içerisinde yer almaktadır (Senemoğlu, 2011). Branş öğretmenleri soyut işlemler dönemindeki öğrencilere öğrenim vermek üzere pedagojik eğitim aldıklarından, somut işlemler dönemindeki beşinci sınıf öğrencilerine eğitim vermekte güçlüklerle karşılaşmaktadırlar. Bu nedenle, öğretmenler yeni eğitim sisteminin öğrenci gelişim özelliklerini dikkate almadan hazırlandığına yönelik olumsuz görüş belirtmişlerdir. Öğretmenler, yeni eğitim sisteminin alt yapı hazırlanmadan uygulanmaya konulmasını da olumsuz olarak değerlendirmişlerdir. Ünal (2013) tarafından yapılan araştırmada da; öğretmenler yeni eğitim sisteminin alt yapısı oluşturulmadan uygulanmaya başladığına yönelik görüş belirtmişlerdir. Öğretmenler tarafından yeni eğitim sisteminin pilot uygulaması yapılmadan uygulanması olumsuz olarak görülmüştür. Nitekim, Güven (2012) tarafından yapılan çalışmada da, 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sisteminin pilot uygulama yapılmadan uygulanmaya konulduğu belirtilmiştir. Öğretmenler, 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sisteminin bilimsel olarak yeterince araştırılmamasını da olumsuz olarak değerlendirmişlerdir. 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi tartışılmaya başlandığında bazı üniversiteler (Ankara Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi gibi) görüş belirterek yeni eğitim sisteminin bilimsel olarak bazı sorunlar içerdiğini belirtmişlerdir. Bu nedenle, öğretmenler böyle bir görüş belirtmişlerdir. Öğretmenler tarafından, yeni eğitim sistemi ile muhafazakar bir nesil yetiştirmek istendiği belirtilmiş ve bu da 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sisteminin olumsuz bir tarafı olarak görülmüştür. Öğretmenlerin çoğu, 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile ilgili olumsuz görüş belirtmelerine karşın; az sayıda öğretmen yeni eğitim sistemi ile ilgili olumlu görüş belirtmişlerdir. Olumlu görüş belirten öğretmenlerin çoğu kesintili eğitimi, yeni eğitim sisteminin olumlu yönü olarak değerlendirmişlerdir. Nitekim Memişoğlu ve İsmetoğlu (2013) tarafından yapılan, 4+4+4 kesintili eğitim sistemine yönelik okul yöneticilerinin görüşleri incelendiği araştırmada da, okul yöneticileri kesintili eğitimi doğru bir sistem olarak belirtmişlerdir. Öğretmenlerin yeni eğitim sistemi ile birlikte zorunlu eğitimin 12 yıla çıkarılmasını da olumlu olarak değerlendirdikleri görülmüştür. Öte yandan ortaokulların dört yıla çıkarılması bazı öğretmenler tarafından olumsuz olarak görülmekle birlikte, olumlu olarak da değerlendirilmiştir.

Öğretmenlerin 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile ilgili karşılaştıkları sorunlar başlığı altında; 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile ilgili olarak ortaokul öğretmenlerinin çoğunun okullarla ilgili olarak sorun yaşadıkları ortaya çıkmıştır. Bu tema altında öğretmenlerin çoğu derslik yetersizliğinden dolayı sorunlarla karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Okul dönüşümleriyle birlikte farklı ortaokullar birleştirilmiş ve okulların birleştirilmesiyle birlikte öğrenci sayıları artmıştır. Okul teması altında ikinci sırada öğretmenler tarafından, sınıfların kalabalık olması sorun olarak belirtilmiştir. Yukarıda da belirtildiği gibi okulların birleştirilmesiyle birlikte okullardaki öğrenci sayıları artmıştır. Bu da, sınıfların kalabalık olmasına neden olmuştur. Öğrenci teması altında ise öğretmenlerin çoğu öğrencilerin seviyelerine inmekte sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile birlikte beşinci sınıflar ortaokul içerisinde yer almıştır. Beşinci sınıf öğrencileri somut işlemler döneminde ve ortaokul öğretmenleri soyut işlemler dönemine yönelik pedagojik eğitim

aldıklarından ders anlatırlarken bu öğrencilerin seviyelerine inmekte güçlük çekmektedirler. Bu nedenle öğretmenler böyle bir sorunla karşılaşmaktadırlar. Bu bulguya paralel olarak Demir (2013) tarafından yapılan araştırmada da, sosyal bilgiler öğretmenleri beşinci sınıf öğrencilerin seviyelerine inmekte güçlüklerle karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Öğrenci teması altında ikinci sırada, öğretmenler tarafından yeni eğitim sisteminin öğrencilerin gelişim özelliklerine uygun olmaması sorun olarak belirtilmiştir. Öğretmen teması altında öğretmenlerin çoğu öğretmenlerin yükünün artmasını sorun olarak belirtmişlerdir. Bu sorun, okul teması altında yer alan "*Sınıfların kalabalık olması*" sorunu ile yakından ilişkilidir. Çünkü sınıfların kalabalık olması öğretmenlerin iş yükünü arttırmaktadır. Öğretmen teması altında ikinci sırada öğretmenler tarafından, öğretmenlerin norm kadro fazlası olmaları da sorun olarak belirtilmiştir. 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemiyle birlikte okul dönüşümleri yapılmıştır. Okul dönüşümleriyle birlikte ortaokullar birleştirilmiş ve bir okulda birkaç tane aynı branştan öğretmen görev yapmaya başlamıştır. Okullarda norm kadro sayısından fazla branş öğretmenlerinin olması, bu öğretmenleri norm fazlası durumuna düşürmüştür. Bu nedenle öğretmenler böyle bir sorunla karşılaşmışlardır. Araç-gereç teması altında, öğretmenlerin çoğu matematik dersi ile ilgili araç gereçlerin olmamasını sorun olarak belirtmişlerdir. Öğretim programı teması altında öğretmenlerin çoğu kazanımların öğrenci seviyesine uygun olmamasını sorun olarak belirtmişlerdir. 2012-2013 eğitim-öğretim yılından itibaren beşinci sınıflar ortaokul içerisinde yer almaya başlamıştır. Beşinci sınıflarda eğitim veren öğretmenler bu sınıfa ait öğretim programlarının kazanımlarının öğrenci seviyelerine uygun olmadıklarını belirtmişlerdir. Bu nedenle öğretmenler böyle bir sorunla karşılaşmaktadırlar. Veli teması altında ise öğretmenler velilerin bilgisizliği ve ilgisizliği ile ilgili sorunlar yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile ilgili karşılaşmış oldukları sorunlara yönelik geliştirmiş oldukları çözüm önerileri başlığı altında; 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile ilgili olarak ortaokul öğretmenlerinin çoğunun okullara yönelik öneri geliştirdikleri ortaya çıkmıştır. Okul teması altında, öğretmenlerin çoğu okullara derslik yapılmasına yönelik öneri getirmişlerdir. Bu önerinin, derslik yetersizliği sorununa yönelik geliştirildiği anlaşılmaktadır. Okul teması altında ikinci sırada öğretmenler tarafından, okulların fiziki alanlarının düzenlenmesi gerektiği önerisi geliştirilmiştir. 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemiyle birlikte okullar birbirinden ayrılmış; bu durum, fiziki alanların bölünmesine neden olmuştur. Öğrenci teması altında, öğretmenlerin çoğu eğitim sistemi oluşturulurken öğrencilerin gelişim özelliklerinin dikkate alınması gerektiği önerisini geliştirmişlerdir. Yukarıda öğretmenler tarafından yeni eğitim sisteminin öğrencilerin gelişim özelliklerini dikkate almayarak oluşturulduğu ve bunda sorunlara neden olduğu belirtilmiştir. Bu nedenle, öğretmenler böyle bir öneri geliştirmişlerdir. Öğrenci teması altında ikinci sırada, beşinci sınıfların ilkökula dahil edilmesi gerektiği önerisi geliştirilmiştir. Öğretmenler, beşinci sınıf öğrencilerine yönelik pedagojik formasyona sahip olmadıklarından dolayı sorun yaşadıkları yukarıda belirtilmiştir. Bu soruna dayalı olarak öğretmenler tarafından böyle bir öneri geliştirildiği anlaşılmaktadır. Eğitim sistemi teması altında, öğretmenlerin çoğu eski sisteme geri dönülmesi önerisini geliştirmişlerdir. Bu da, öğretmenlerin yeni sistemden pek memnun olmadıklarını düşündürmektedir. Eğitim sistemi teması altında ikinci sırada, öğretmenler tarafından eğitim sisteminin iktidarlarla birlikte değişmemesi gerektiği belirtilmiştir. Ülkemizde her iktidarla ya da her milli eğitim bakanı ile birlikte eğitim sistemimizde değişiklikler yapılmaktadır. Bu değişikliklerde eğitimde sorunlara neden olmaktadır. Bu nedenle öğretmenler böyle bir öneri geliştirmişlerdir. Araç-gereç teması altında, öğretmenlerin çoğu matematik dersinde kullanabilecekleri araç-gereçlerin temin edilmesi; öğretmen teması altında, öğretmenlerin norm kadro fazlalığına çözüm bulunması; veli teması altında ise, velilerin sistem ile ilgili bilgilendirilmesine yönelik önerilerini geliştirmişlerdir.

Öğretmenlerin 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile birlikte uygulamaya konulan seçmeli dersler ile ilgili karşılaşmış oldukları sorunlar başlığı altında; seçmeli dersler ile ilgili olarak ortaokul öğretmenlerinin çoğunun okullarla ilgili olarak sorun yaşadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Bu tema altında öğretmenlerin çoğu derslik yetersizliğinden dolayı sorunlarla karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Yukarıda da belirtildiği gibi okul dönüşümleri ile birlikte, okullarda derslik sorunu ortaya çıkmıştır. Bu nedenle, öğretmenler böyle bir sorunla karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Okul teması altında ikinci sırada öğretmenler tarafından, okullarda fiziki alanların yetersiz olması sorun olarak belirtilmiştir. Okulların dönüşümü ile birlikte fiziki alanlar, okullar arasında bölünmüştür. Bu da, seçmeli derslerin uygulanması sırasında sorunlara neden olmaktadır. Bu nedenle öğretmenlerin böyle bir görüş belirttikleri düşünülmüştür. Öğretmenler tarafından ikinci sırada seçmeli derslerin uygulanmasında öğrencilerle ilgili sorunlarla karşılaşıldığı görülmüştür. Öğrenci teması altında, öğretmenlerin çoğu öğrencilerin seçmeli derslere olan ilgisizliğini sorun olarak belirtmişlerdir. Öğrenci teması altında ikinci sırada ise, öğretmenler öğrencilerin devamsızlığını sorun olarak belirtmişlerdir. Seçmeli derslere yönelik devam zorunluluğunun olmamasından dolayı öğretmenler böyle bir sorunla karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Seçmeli dersler teması altında ise öğretmenlerin çoğu, seçmeli ders saatlerinin düzenlenememesi sorunu ile karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Dersliklerin yetersiz olması nedeniyle seçmeli dersler daha çok okulların ders saatleri dışında yapılmaktadır. Ayrıca bu saatler; seçmeli derslerin fazla olması ve ders saatlerinin çakışmalarından dolayı sürekli değişmektedir. Bu nedenle öğretmenler sorunlarla karşılaşmaktadırlar. Seçmeli

dersler teması altında ikinci sırada, öğretmenler tarafından seçmeli dersler ile ilgili yeterli bilginin verilmemesi sorun olarak belirtilmiştir. Araç-gereç teması altında ise öğretmenlerin çoğu araç gereçlerin olmamasını sorun olarak belirtmiştir. Öğretim programı teması altında, öğretmenlerin çoğu öğretim programının olmamasından dolayı sorunlarla karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Seçmeli derslere yönelik öğretim programları hazırlanmadığından öğretmenlerin bu sorunla karşılaşmışlardır. Öğretmen teması altında, öğretmenlerin çoğu öğretmenlerin seçmeli dersler ile ilgili bilgilerini olmamasını; veli teması altında ise, velilerin ilgisizliği sorun olarak belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemi ile birlikte uygulamaya konulan seçmeli dersler ile ilgili karşılaşmış oldukları sorunlara yönelik geliştirmiş oldukları çözüm önerileri başlığı altında; seçmeli dersler ile ilgili olarak ortaokul öğretmenlerinin çoğunun okullara yönelik öneri geliştirdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bu tema altında öğretmenlerin çoğu okullara derslik yapılmasına yönelik öneri geliştirdikleri görülmüştür. Yukarıda öğretmenler tarafından seçmeli dersler uygulanırken en çok derslik yetersizliği sorunuyla karşılaştıkları belirtilmiştir. Bu soruna dayalı olarak öğretmenler böyle bir öneri geliştirmişlerdir. Okul teması altında ikinci sırada, öğretmenler tarafından okulların seçmeli dersler düşünülerek düzenlenmesi gerektiği önerisi geliştirilmiştir. Okulların fiziki koşullarının seçmeli derslere uygun olmadığından, öğretmenler böyle bir öneri geliştirmişlerdir. Öğrenci teması altında, öğretmenlerin çoğu öğrencilerin ilgi ve istidatlarına uygun seçmeli dersler programa konulmalı önerisini geliştirmişlerdir. Bu öneriye dayalı olarak, uygulanan seçmeli derslerin öğrencilerin ilgi ve istidatlarına yönelik olmadığı söylenebilir. Ayrıca, yukarıda öğretmenler tarafından seçmeli derslerde öğrencilerin ilgisizliği sorunuyla karşılaşmalarının sebebi, bu derslerin öğrencilerin ilgi ve istidatlarına uygun olmamasından kaynaklandığı söylenebilir. Öğrenci teması altında ikinci sırada, öğretmenler tarafından seçmeli derslerin seçimi öğrencilere bırakılmalı önerisi geliştirilmiştir. Bu öneriye dayalı olarak, öğrencilerin seçmeli dersleri kendilerinin seçmediği, bu derslerin seçimlerinin başkaları tarafından yapıldığı söylenilebilir. Ayrıca, bu sonuç seçmeli derslerin ders programına konulma amacına ters düşmektedir. Seçmeli dersleri öğrenciler ilgi ve istidatları doğrultusunda seçmeleri gerekmektedir. Aksi takdirde bu dersler öğrenciye hiçbir katkı sağlamayacaktır. Seçmeli dersler teması altında, öğretmenlerin çoğu seçmeli ders saatleri düzenlenmeli önerisini geliştirmişlerdir. Nitekim öğretmenler tarafından, seçmeli derslerin saatlerinin düzenlenememesinden dolayı sorun yaşadıklarını belirtmiştir. Bu soruna dayalı olarak böyle bir öneri geliştirdikleri düşünülmektedir. Seçmeli dersler teması altında ikinci sırada, öğretmenler tarafından seçmeli dersler kaldırılmalı önerisi geliştirilmiştir. Bu da, öğretmenlerin seçmeli derslerden pek memnun olmadıklarını göstermektedir. Araç-gereç teması altında, öğretmenler tarafından seçmeli derslerde kullanılacak araç-gereçler temin edilmeli; öğretmen teması altında ise, öğretmenlere seçmeli dersler ile ilgili bilgi verilmeli; veli teması altında, velilere seçmeli dersler ile ilgili bilgi verilmeli önerileri geliştirilmiştir.

Araştırma sonuçlarına dayalı olarak aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir:

1. 4+4+4 eğitim sistemi ortaya çıkan sorunlar da dikkate alınarak gözden geçirilmelidir.
2. Okulların araç-gereç ve donanım eksiklikleri giderilmelidir.
3. Öğrencilerin ilgi ve yetenekleri doğrultusunda seçmeli dersler zenginleştirilmelidir.
4. Okul değişimlerinde yaşanan derslik ve fiziki alan yetersizliği gibi sorunlara ivedilikle çözüm bulunmalıdır.
5. Öğretmenlerin norm kadro fazlası olma sorununa çözüm bulunmalıdır.
6. Eğitim sistemi ile ilgili bir değişiklik yapılacaksa, eğitimin tüm paydaşlarının görüşleri dikkate alınarak değişiklik yapılmalıdır. Ayrıca, eğitimle ilgili yapılacak her değişimde bir pilot uygulamanın yapılıp sonra uygulamaya geçilmesi eğitime katkı sağlayacaktır.
7. Eğitimin diğer paydaşlarının görüşlerini almaya yönelik araştırmalar yapılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Creswell, J. W. (2007). *Qualitative Inquiry & Research Design: Choosing among Five Traditions*. California: SAGE.
- Ekiz, D. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Demir, S.B., Doğan, S. ve Pınar, M.A. (2013). 4+4+4 Yeni Eğitim Sisteminin Yansımaları: Eğitim-Öğretim Sürecinin Branş Öğretmenlerinin Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi. *Turkish Studies*, 8 (9), 1081-1098.
- Demir, S.B. (2013). Evulation of the New Education System by Social Studies Teachers. *Educational Research and Rewiews*, 8 (17), 1525-1532.
- Güven, İ. (2012). Eğitimde 4+4+4 ve Fatih Projesi Yasa Tasarısı = Reform mu? *İlköğretim-Online*, 11 (3), 556-577.

- Kazu, İ.Y. ve Eroğlu, M. (2012). *Eğitim Fakóltesi Öğretim Elemanlarının 12 Yıllık Zorunlu Eğitim Sistemine Yönelik Görüşlerinin Belirlenmesi*. 2. Ulusal Eğitim Programları ve Öğretim Kongresi (27-29 Eylül 2012), Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi.
- Külekçi, E. (2013). 4+4+4 Eğitim Sistemi Kapsamında Birleştirilmiş Sınıf Uygulamasına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2 (2), 369-377.
- MEB. (2012). *12 Yıl Zorunlu Eğitim: Sorular-Cevaplar*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Memişoğlu, S.P. ve İsmetoğlu, M. (2013). Zorunlu Eğitimde 4+4+4 Uygulamasına İlişkin Okul Yöneticilerinin Görüşleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2 (2), 14-25.
- Merriam, S. (1998). *Qualitative Research and Case Study Applications in Education*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Milles, M.B. and Huberman, A.M. (2002). *The Qualitative Researcher's Companion*. California: Sage Publications.
- Örs, Ç., Eroğoğan, H. ve Kipici, K. (2013). Eğitim Yöneticileri Bakış Açışıyla 12 Yıllık Kesintili Zorunlu Eğitim Sistemi. *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4, 131-154.
- Patton, M. Q. (1997). *How to Use Qualitative Methods in Evaluation*. California: SAGE.
- Patton, M. Q. (2002). *Qualitative Research Evaluation Methods*. California: SAGE.
- Senemoğlu, N. (2011). *Gelişim, Öğrenme ve Öğretim: Kuramdan Uygulamaya*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- URL 1: <http://dosyalar.hurriyet.com.tr/Ankara-universitesi-gorusu.pdf>, 15.01.2014 tarihinde indirilmiştir.
- URL 2 : http://fed.boun.edu.tr/form_files/Bogazi%C3%A7i_%C3%9Cniversitesi_Egitim_Fak%C3%BCltesi%E2%80%99nin_G%C3%BCncellenen_G%C3%B6r%C3%BCn%C5%9F%C3%BC.pdf, 15.01.2014 tarihinde indirilmiştir.
- URL 3: <http://www.egitim.hacettepe.edu.tr/belge/4+4+4EgtFakKurulKarar.pdf>, 15.01.2014 tarihinde indirilmiştir.
- URL 4: http://www.metu.edu.tr/system/files/IlkveOrtaogretimdeYapilanmaOnerisiODTU_EgitimFakultesiGorusu.pdf, 15.01.2014 tarihinde indirilmiştir.
- Ünal, D. (2013). Sınıf Öğretmenlerinin 4+4+4 Uygulamasına Yönelik Görüşleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2 (4), 324-337.
- Yıldırım, A. ve şimşek, H. (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.